

5.7 Umění a kultura I. stupeň

Obsah

5.7.1 Charakteristika předmětu Hudební výchova	2
HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník.....	4
HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník.....	8

5.7.1 Charakteristika předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k vnímání hudby a využívání jako prostředku komunikace, prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností. Hudba se podílí na rozvoji celkové osobnosti žáka. Vede především k rozvoji jeho hudebních schopností, které se následně projevují individuálními dovednostmi (sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, Rozvíjejí u žáků specifické citění, tvořivost a vnímání okolního světa. V hudební výchově se žáci seznamují s různými hudebními styly, žánry, poznávají tvorbu známých hudebních skladatelů. Je také rozvíjen zájem o hudbu jako součást běžného života – poslech oblíbených písní, žánrů, interpretů. Učitel dbá na rozmanitost výběru písní. Těžištěm práce je zpěv a poslech hudby. Je nutno dbát na individuální zvláštnosti dětského hlasu. Zpěv by se měl stát přirozenou potřebou dětí pro vyjádření pohody a radosti

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenové třídě.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- volíme vhodné písně k vokálním činnostem
- rozvíjíme schopnost naslouchat
- podporujeme žákův vokální i pohybový projev
- podporujeme žáka v hudebně tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problému

- rozvíjíme u žáků hudební paměť
- vedeme žáky k postřehnutí odlišností
- podporujeme žáky při řešení problému, nabízíme vhodné varianty

Kompetence komunikativní

- učíme žáky hovořit o hudbě, o oblíbených skladbách, interpretech

Kompetence sociální a personální

- navozujeme situace, kdy žáci komunikují ve skupině
- podporujeme sborový zpěv
- vedeme k toleranci individuálních schopností v hudebním projevu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s hudbou jako výraznou součástí naší kultury a tradic
- seznamujeme žáky s hudbou jiných národů
- učíme žáky toleranci k odlišným kulturám

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům používat doprovodné hudební nástroje
- učíme žáky s nástroji bezpečně zacházet a využívat je k jejich účelu
- učíme žáky kladnému vztahu k hudebním nástrojům

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využívat digitální technologie při poslechu hudby, sledování videí
- umožňujeme žákům tvořit hudební doprovod pomocí vhodných a dostupných aplikací
- umožňujeme žákům tvořit vlastní hudbu, prezentovat ji před spolužáky
- seznámíme žáky s autorskými právy – sdílení, stahování, prezentování svých i cizích děl

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ze ŠVP	Minimální výstupy	Učivo	Poznámky PT, MP
- zpívá v jednohlase	- zpívá na základě svých dispozic - dbá na správné držení těla - zná a zpívá známé písně	- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	MV
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,	- dbá na správné držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení podle pokynů - vyslovuje dle svých schopností - vytleskává jednoduchý rytmus - napodobí stoupavou a klesavou melodii - zná jednoduchá říkadla	- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	Hudební rytmus - (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu)	
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- používá jednoduché hudební nástroje k doprovodu - napodobí rytmus - chová se tiše při poslechu jednoduchých skladeb	- pozorně vnímá jednoduché skladby	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí	

Školní vzdělávací plán KOMPAS

			nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry - druhy hudebních nástrojů	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- snaží se pohybově vyjádřit tempo a dynamiku hudby - taktuje ve dvou, třídobém taktu podle ukázky učitele - snaží se určit směr zvuku	- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	- hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby (improvizace)	OSV
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- sluchově rozlišuje délku, výšky, sílu, tónu - dokáže se soustředit při poslechu	- rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus)	OSV
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- poslechem rozeznává vybrané hudební nástroje - zvládne pojmenovat známé hudební nástroje - poslouchá hudbu vážnou, zábavnou a slavnostní - poslouchá skladby vybraných	- pozorně vnímá jednoduché skladby	- hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (pochod, tanec, ukolébavka apod.) - interpretace hudby (jaká je hudba a proč je taková)	OSV

Školní vzdělávací plán KOMPAS

	hudebních autorů			
1. ročník - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější	- zvolí vhodný nástroj k doprovodu - doprovodí hru učitele		Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích, případně učitelem ve spolupráci s žáky	
2. ročník - z nabízených způsobů doprovodů vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem	- zvolí vhodný nástroj k doprovodu - doprovodí hru učitele - doprovodí na vhodný nástroj učitele, spolužáky - používá ke hře hudební nástroje ve vhodné aplikaci		Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretovaných učitelem případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí-nelíbí, proč)	

Školní vzdělávací plán KOMPAS

<p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem - podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, - zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný nástroj k doprovodu - doprovodí na vhodný nástroj učitele, spolužáky - používá ke hře hudební nástroje ve vhodné aplikaci - zdůvodní výběr nástroje, melodie - realizuje vlastní hudební doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře možností - samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele 	<p>Různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v aplikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodnění výběru (líbí-nelíbí, proč) - samostatný výběr z nabízených 	
--	--	---	---	--

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti pro předcházení stresům

OSV – sociální rozvoj – komunikace – řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, cvičení v neverbálním sdělování

MV – kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ze ŠVP	Minimální výstupy	Učivo	Poznámky PT, MP
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zazpívá při sólovém i společném zpěvu vybranou píseň - správně dýchá při interpretaci písni	- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - správně hospodaří s dechem při interpretaci písni - frázování	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - grafický záznam vokální hudby - nota jako grafický znak pro tón - intonace a vokální improvizace	OSV Tv, Vv, Jč
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou v notách	- pohybově ztvární melodii, píseň - taktuje , napodobuje taktování učitele - zahraje jednoduchý doprovod - reprodukuje pohyb při pohybových hrách a při tanci - pamatuje si jednoduché taneční kroky k písni, melodii	- propojí vlastní pohyb s hudbou	Hudebně pohybové činnosti - taktování - taneční hry se zpěvem - pantomima - pohybová improvizace - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	Tv, Jč

Školní vzdělávací plán KOMPAS

			- utváření pohybové paměti	
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- rozpozná na základě poslechu i zobrazení jednotlivé hudební nástroje - vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroje vhodné pro doprovod určené písně - po zácviku zahraje úryvek zvolené písně či skladby - využije grafický/notový záznam k interpretaci/reprodukci	- doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje	Instrumentální činnosti - rytmizace, hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí Orffova instrumentária	MV
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- s dopomocí určí hudební formu vybrané ukázky			
- vytváří-jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- zrytmizuje či zmelodizuje jednoduché říkadlo - dokáže pozorně naslouchat znějící hudbě - po zácviku dokáže zahrát jednoduchou melodii - využívá pro tvorbu melodií vhodnou digitální technologie - aplikace	- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	Vokální činnosti - grafický záznam vokální hudby, rytmické schéma, orientace v notovém zápisu - taktování písní v 3/4 a 4/4 taktu	OSV Jč

Školní vzdělávací plán KOMPAS

			<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) 	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,	<ul style="list-style-type: none"> - vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem (rytmus, melodie, barva) - odliší jednotlivé tony podle výšky, síly - ztvární kvalitu tónu pohybem 	- odliší tóny podle výšky, síly a barvy	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky (melodie, barva, melodie vzestupná a sestupná) - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudba taneční, pochodová, ukolébavka - interpretace hudby (jaká je to hudba a proč je taková) 	Tv
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem - napodobí ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka) - napodobí pohyb (pochodový krok, poskok, přeměnný krok, přísuný krok) na základě rytmického schématu písně 	- propojí vlastní pohyb s hudbou	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace 	MdV Tv

Školní vzdělávací plán KOMPAS

			- reakce na změny v proudu znějící hudby	
<p>4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku - doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji, hraním basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku připraveného učitelem ve zvolené aplikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje hudební nástroj - s pomocí učitele vybere vhodný doprovodný motiv - seřadí části písně do správného celku - doprovodí píseň vhodným doprovodem podle návodu učitele 		<p>Hudební hry pomocí aplikace Hra na keyboard, MIDI klávesy propojené s počítačem</p>	
<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem, jím samotným ve 	<ul style="list-style-type: none"> - využije při doprovodu vhodnou aplikaci - využívá jednoduché nástroje k doprovodu - vytváří jednoduché melodie - seřadí části písně do celku - pozná hlavní melodii 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<p>Hudební hry pomocí aplikace Hra na keyboard, MIDI klávesy propojené s počítačem</p>	

Školní vzdělávací plán KOMPAS

<p>zvolené aplikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí případně rozpozná návrat hlavní melodie, opakování motivu - vytvoří předehtu, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací - z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy - zrealizuje svůj hudební nápad 		<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché předehty, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací 		
--	--	---	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – uvolnění/relaxace

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – moje psychika – temperament, zdravé a vyrovnané sebepojetí

MV – lidské vztahy – právo všech lidí podílet se na spolupráci

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá